

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125200315
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125200315.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

-20- 17Csp/5/2025

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpenej: JUDr. Martina Barnová, advokátka so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 54 061 857, proti žalovanému: 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 328,64 EUR a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

-2- 17Csp/5/2025

I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2017 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 1 328,64 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,4 % ročne zo sumy 1 328,64 EUR od 30.01.2025 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 14.09.2017, v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán, bod 4.5, v znení: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítavať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 14.09.2017, v časti [6] Záverečné ustanovenia, bod 6.4, v znení: „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté), b) poplatky podľa ZoÚ, c) úrok z omeškania, d) zmluvný úrok z Úveru, e) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 14.09.2017, v Obchodných podmienkach pre spotrebiteľské úvery účinných od 01.10.2016, v časti III. Čerpanie a splácanie úveru, bod 3.7, v znení: „Dlžník/Spoludlžník sa zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie Úveru vrátane informácií a okolností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosť Dlžníka a/alebo Spoludlžníka splácať záväzok vyplývajúci zo ZoÚ, najmä to, že bolo

začaté súdne, rozhodcovské, konkurzné, reštrukturalizačné, exekučné alebo iné konanie voči Dlžníkovi/ Spoludlžníkovi.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 14.09.2017, v Obchodných podmienkach pre spotrebiteľské úvery účinných od 01.10.2016, v časti IV. Identifikácia a konanie Dlžníka, bod 4.7, v znení:

„Dlžník je povinný pri uzatvorení ZoÚ, ako aj počas trvania záväzkového vzťahu bezodkladne písomne oznámiť Banke skutočnosti, ktoré by spôsobili, že by bol považovaný za osobu s osobitným vzťahom k Banke podľa zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“). Dlžník prostredníctvom príslušnej ZoÚ alebo osobitným vyhlásením vyhlasuje, ak neuvedie písomne inak, že nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke podľa § 35 Zákona o bankách a zároveň potvrdzuje, že berie na vedomie povinnosť poskytnúť Banke všetky informácie na preverenie tejto skutočnosti. V prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia Dlžník si je vedomý, že celá dlžná suma poskytnutého Úveru spolu s jeho príslušenstvom sa stáva okamžite splatnou ku dňu, keď sa Banka dozvedela o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Žalobkyňa má voči žalovanému v plnom rozsahu nárok na náhradu trov konania, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

-20- 17Csp/5/2025

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 15.01.2025 domáhala, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2017 je bezúročný a bez poplatkov, zaviazal žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 1 328,64 EUR a zároveň, aby súd určil štyri ňou špecifikované zmluvné podmienky (uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku) za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Uplatnila si tiež nárok na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela dňa 14.09.2017 spotrebiteľskú zmluvu – Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7 200 EUR, pričom žalobkyňa sa zaviazala splatiť ho žalovanému v 72 mesačných, z toho 71 po 135,64 EUR a posledná splátka vo výške 135,18 EUR. V zmluve bola uvedená úroková sadzba 10,50 %, RPMN 11,10 %, priemerná RPMN 9,08 %. Na základe žiadosti žalobkyne jej žalovaný listom zo dňa 05.03.2019 oznámil odklad splátok, s dátumom prvej splátky 25.05.2019, konečným termínom splatnosti úveru 25.09.2023 a výškou mesačnej splátky 141,90 EUR. Listom zo dňa 17.12.2019 jej žalovaný oznámil odklad splátok, s dátumom prvej splátky 25.02.2020, konečným termínom splatnosti úveru 25.09.2023 a výškou mesačnej splátky 149,65 EUR. Listom zo dňa 25.02.2020 jej žalovaný oznámil odklad splátok, s dátumom prvej splátky 25.04.2020, konečným termínom splatnosti úveru 25.09.2023 a výškou mesačnej splátky 158,12 EUR. Listom zo dňa 30.04.2020 jej žalovaný oznámil odklad splátok, s dátumom prvej splátky 25.10.2020, dátumom poslednej splátky úveru 25.03.2024 a výškou mesačnej splátky 165,91 EUR, s tým, že povolenie odkladu splátok sa považuje za zmenu spotrebiteľskej zmluvy bez potreby uzatvoriť dodatok k nej. Žalobkyňa žalovanému na úver uhradila doposiaľ sumu 8 528,64 EUR. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru odvodzovala od absencie obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods., 2 písm. f), k) a z) zákona č. 129/2010 Z.z. Mala za to, že zmluva neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Zároveň tiež zastávala názor, že zmluva neobsahuje správny údaj o priemernej RPMN. Mala za to, že mala byť použitá hodnota 8,96 %, ktorá sa uvádza v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 2. štvrtrok 2017 pri spotrebiteľských úveroch viac ako 6 500 EUR vrátane so splatnosťou od 5 do 10 rokov. V zmluve však bola uvedená hodnota priemernej RPMN 9,08 %. Navyše mala za to, že žalovaný nekonal pri uzatváraní zmluvy v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ, pretože pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou zmluvy spočívajúcou v navýšení úveru je povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Uviedla, že žalovaný v kontraktačnom procese žiadnym spôsobom neskúmal jej bonitu, čím hrubo porušil svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou, a tak sa má úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy bola rozvedená starobná dôchodkyňa so starobným dôchodkom vo výške 273 EUR, čo sa uvádza i v žiadosti o poskytnutie úveru. Náklady na bývanie mala vo výške cca 130 EUR. Suma životného minima od 01.07.2017 do 30.06.2018 na plnoletú fyzickú osobu pritom bola vo výške 199,48

EUR mesačne. V čase uzavretia zmluvy mala so spol. Consumer Finance Holding, a.s. zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 14.07.2016 s mesačnou splátkou vo výške 47,61 EUR a so spol. Zinc Euro zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.03.2017 s mesačnou splátkou 21,74 EUR. Vzhľadom na to, že žalovanému doposiaľ zaplatila 8 528,64 EUR, tak pri poskytnutom úvere 7 200 EUR vyčísliła bezdôvodné obohatenie žalovaného na jej úkor o 1 328,64 EUR, pričom táto suma pozostáva z časti splátky zo dňa 12.10.2022 vo výške 26,64 EUR a splátok od 02.11.2022 do 19.09.2024 vo výške 1 302 EUR. Dodala, že podmienkou bezdôvodného obohatenia je posúdenie, či sa v danom prípade jedná o bezúročný a bezpoplatkový úver a následne z tohto zistenia súdu sa žalobkyňa dozvie, či sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil alebo nie a v akej výške. K jednotlivým zmluvným podmienkam uviedla ku každej odôvodnenie, prečo ich považuje za nevyvážené. Prvú zmluvnú podmienku týkajúcu sa oprávnenia banky započítať si svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke spotrebiteľa z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného žalovaným rozsiahlejšie citovala rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024, z ktorého vyplýva, že predmetná zmluvná podmienka umožňuje započítanie pohľadávok banky bez výslovnej notifikácie, čo je rozporné s § 580 OZ. Poukázala i na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/74/2022 z 28.11.2022, ktorý tiež určil obdobnú zmluvnú podmienku priamo vo vzťahu k žalovanému za neprijateľnú. Zmluvnú podmienku týkajúcu sa započítavania platieb podľa stanoveného poradia považovala za neprijateľnú z dôvodu, že poskytuje dodávateľovi možnosť započítať platby spotrebiteľa na iný účel, akým je splatenie istiny úveru, a to bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa. Zakladá to nevyvážený vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom a započítanie platieb sa tak stáva pre spotrebiteľa nepredvídateľné a netransparentné. Poukázala na to, že i táto zmluvná podmienka bola priamo vo vzťahu k žalovanému určená za neprijateľnú rozsudkami Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/1/2023 zo dňa 27.04.2023, sp. zn. 17Csp/96/2022 zo dňa 18.08.2023 a sp. zn. 19Csp/19/2022 zo dňa 19.09.2023. Z potvrdzujúcich rozsudkov Krajského súdu v Prešove poukázala na rozsudku 5CoCsp/46/2020 zo dňa 26.08.2021 a sp. zn. 22CoCsp/11/2022 z 31.05.2022. Zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku V. považovala za neprijateľnú s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 a rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 11C/115/2016 z 29.06.2016, z ktorých citovala pasáže odôvodnenia. Zmluvnú podmienku ukladajúcu povinnosť pri uzavretí zmluvy i počas trvania záväzkového vzťahu oznámiť žalovanému skutočnosti, ktoré by spôsobili, že by bola považovaná za osobu s osobitným vzťahom k žalovanému považovala za neprijateľnú z dôvodu, že ani len príkladmo neuvádza, kto je považovaný za osobu s osobitným vzťahom k banke, pričom z pohľadu priemerného spotrebiteľa nie je dostatočné určité toto ustanovenie, čo môže viesť k neschopnosti spotrebiteľa vyhodnotiť jeho vzťah k banke. Je tak spôsobilé založiť hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Navyše má dojednanie závažné dôsledky v podobe neplatnosti zmluvy, resp. zosplatnenia úveru. Žalobkyňa poukázala na stanovisko Komisie č. XXXXX/XXXX/XX zo dňa 24.01.2017 i na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024, z ktorého citovala odsek 31. týkajúci sa obdobnej zmluvnej podmienky. Dodala, že o neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky priamo vo vzťahu k žalovanému rozhodol rozsudkom Okresný súd Prešov sp. zn. 29Csp/74/2022 zo dňa 24.10.2022. Záverom poukázala na literatúru, v ktorej je vyjadrený názor, že ak o neprijateľnosti zmluvných podmienok bolo právoplatne rozhodnuté, tak analogicky súd už nemusí opätovne zdôvodňovať neprimeranosť zmluvnej podmienky a postačuje poukázať na právoplatný rozsudok súdu. K obdobnému rozhodnutiu o obdobných zmluvných podmienkach zaväzuje súd požiadavka právnej istoty.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 03.02.2025 úvodom všeobecne poprel všetky skutkové tvrdenia žalobkyne, žalobu považoval za nedôvodnú a šikanóznú a žiadal, aby súd skúmal motív podania žaloby, čo je jej skutočným cieľom. Uviedol, že so žalobkyňou transparentne komunikoval, pričom poukázal na štyri oznámenia o povolení odkladu splátok v celkovom rozsahu 11 mesiacov. Zmluvné podmienky považoval za štandardné, nie neprijateľné a v súčasnosti ani do budúcnosti nijakým spôsobom neohrozujúce žalobkyňu. Podľa žalovaného tiež žalobkyňa nešpecifikovala a nepreukázala v čom spočíva neprijateľnosť zmluvných podmienok a ako reálne ju ovplyvnili. Čo sa týka skutkových tvrdení ohľadom právneho vzťahu medzi sporovými stranami uviedol, že uzavrel so žalobkyňou dňa 14.09.2017 predmetnú úverovú zmluvu po dôkladnom preskúmaní a akceptácii žiadosti o poskytnutie úveru. Následne jej poskytol refinančný úver 7 200 EUR, pričom v čl. 2.2 zmluvy boli prehľadne uvedené najmä výška úveru, počet mesačných splátok 72, ich výška 135,64 EUR, RPN 11,10 %, úroková sadzba 10,50 % ročne a celková čiastka úveru, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť 9 765,62 EUR. So zmluvou žalobkyňa odovzdala ďalšiu podstatnú úverovú dokumentáciu (Obchodné podmienky, Formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere). Žalobkyňa počas trvania úverového

vzťahu nerozporovala žiadnu náležitosť zmluvy, ani dohodnuté zmluvné podmienky, nevyužila možnosť odstúpiť od zmluvy do 14 dní od uzavretia zmluvy, ani nepodala reklamáciu či sťažnosť. Žalovaný mal za to, že žalobkyňa má nepoctivú motiváciu, pretože sa nepokúsila odstrániť domnelé nedostatky zmluvy korektne v zmysle zásady pacta sunt servanda, napríklad uzavretím dodatku. Žalobkyňa nemala žiadnu snahu o mimosúdne vyriešenie. Žalobkyňa pritom úver nepreplatila. Hoci mala zaplatiť celkom 9 765,62 EUR, zaplatila iba 8 528,64 EUR. Preto žalovaný navrhoval, aby súd zvážil aplikáciu čl. 5 CSP, pričom za účelom náležitého zistenia skutkového stavu navrhol, aby súd vykonal dokazovanie aj výsluchom žalobkyne, a to k priebehu kontraktačného procesu a konania žalobkyne pred iniciovaním tohto súdneho konania. Vzhľadom na to, že žalobkyňa nevyužila právo odstúpiť od úverovej zmluvy, nesplatila úver riadne a včas a ani ho nepreplatila, štyrikrát jej bol povolený odklad, žalobu podala až po viac ako 7 rokoch od uzavretia zmluvy, nepodala sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, ale prekvapivo a účelovo podala žalobu, pričom žalovaný od nej nikdy nevymáhal peňažnú pohľadávku, mal za to, že konanie žalobkyne vykazuje znaky šikanózneho výkonu práva. Čo sa týka bezúčinnosti a bezpoplatkovosti úveru, mal za to, že si splnil všetky zákonné povinnosti. Uviedol, že doba trvania zmluvy vyplýva zo zmluvy – na dobu určitú – do splatenia všetkých záväzkov, ktoré z nej vyplývajú, a to na obdobie 72 mesiacov (6 rokov). Pri riadnom plnení zmluvných povinností je doba trvania zmluvy ohraničená dátumom prvej platby 25.10.2017 a dňom konečnej splatnosti úveru 25.09.2023. Žalobkyňa bola dostatočne jasne, určito a zrozumiteľne informovaná o dĺžke trvania zmluvného vzťahu so žalovaným. Poukázal i na uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/277/2021 zo dňa 21.04.2022 a uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022. Údaj o priemernej RPMN považoval žalovaný za uvedený v prospech spotrebiteľa, keď zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2017 pri obdobných produktoch „nad 5 do 10 rokov vrátane“ vyplýva priemerná RPMN 9,08 % ročne a v zmluve je uvedená práve v uvedenej výške. Mal za to, že žalovaný správne použil tabuľku týkajúcu sa akýchkoľvek veriteľov, ale iba bánk a pobočiek zahraničných bánk. Citoval viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, ktoré akceptovali údaj z uvedenej tabuľky a dodal, že je potrebné rozlišovať medzi údajmi o novoposkytnutých úveroch veriteľmi (generálne pre veriteľov bez špecifického postavenia) a údajmi o novoposkytnutých úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk, keďže i Ministerstvo financií SR tieto tabuľky takto rozlišuje. K skúmaniu bonity žalobkyne uviedol, že sa zo strany žalobkyne jedná o účelovú námietku. Žalovaný skúmal jej bonitu pred uzavretím zmluvy na základe údajov z externého nezávislého zdroja – z údajov zo Sociálnej poisťovne a zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Uviedol, že dodatočne predloží dokumenty, pretože ich musí dohľadať v archíve. Dodal, že Národná banka Slovenska upravila postup k posúdeniu schopnosti spotrebiteľa splácať úver až opatrením NBS č. 10 zo dňa 14.11.2017, účinným od 01.01.2018, pričom z rozhodovacej praxe nemožno zistiť, aký konkrétny pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa je akceptovateľný. Žalobkyňa sama uviedla v žiadosti o spotrebiteľský úver zo dňa 14.09.2017 príjmy a výdavky, ktoré nekorešpondujú s tvrdeniami v žalobe (najmä s tvrdením, že mala náklady na bývanie 130 EUR). Uviedla čistý mesačný príjem 0 EUR, mesačné splátky úverov 0 EUR, iné príjmy a dôchodok 273 EUR a zážky, výživné a iné výdavky 0 EUR. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/55/2023 zo dňa 07.08.2024, v ktorom odvolací súd zastáva názor, že zákon neukladal veriteľovi povinnosť skúmať náklady na zabezpečovanie ubytovania, stravy a základných životných potrieb dlžníka a osôb, voči ktorým má dlžník vyživovaciu povinnosť. Zdôraznil, že úver bol refinančný, preto sa naň v zmysle § 7 ods. 24 ZoSÚ neuplatňujú ustanovenia odsekov 19 až 23 ZoSÚ týkajúce sa posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalovaný však napriek tomu dostatočným spôsobom skúmal bonitu žalobkyne. Čo sa týka zmluvných podmienok, vo vzťahu k prvej – započítania pohľadávok z účtov žalobkyne – uviedol, že mu nie je zrejmé, v čom sa predmetné zmluvné dojednanie odchyľuje od zákonných ustanovení § 580 a § 581 OZ. Považoval za primerané, aby mohol použiť prostriedky žalobkyne na ktoromkoľvek bankovom účte u žalovaného, bez toho, aby realizoval inú operáciu s týmito prostriedkami. Navyše žalovaný nikdy toto ustanovenie nepoužil. Jedná sa o čisto hypotetickú výčitku. Započítanie pohľadávok prednostne na príslušenstvo taktiež nepovažoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože mal za to, že § 566 ods. 2 OZ má dispozitívny charakter a dlžník je oprávnený modifikovať započítavanie podľa vlastného uváženia v zmluve, pričom práve v úverovej zmluve bol dohodnutý spôsob započítavania splátok prednostne na príslušenstvo. Neobchádza sa tým zákon. Spôsob započítavania pritom nemá žiaden vplyv na celkovú čiastku, ak dlžník spláca poskytnutý úver riadne a včas. Poukázal i na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.06.2021 sp. zn. 6CoCsp/52/2020. K zmluvnej podmienke týkajúcej sa osobitného vzťahu klienta k banke a povinnosti oznámiť začatie súdnych, konkurzných, exekučných alebo iných konaní, týkajúcich sa majetku dlžníka poukázal na zákon o bankách (§ 93a ods. 1 písm. a/ a § 35 ods. 4, ktorý definuje, kto sa považuje za osobu s osobitným vzťahom k banke), s ktorými je toto vyhlásenie

plne v súlade, keďže stanovuje klientom banky povinnosť poskytnúť doklady a údaje preukazujúce a dokladujúce schopnosť klienta splniť si záväzky z obchodu, ak o to banka požiada.

3. Žalobkyňa v replike zo dňa 06.03.2025 zotrvala na podanej žalobe. Uviedla, že k formulárovým námietkam žalovaného sa už opakovane vyjadrili súdy. Šikanózný výkon práva musí preukázať ten, kto je takýmto výkonom práva poškodený. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024, kde súd okrem iného konštatoval, že spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľných zmluvných podmienok, pričom súd je povinný rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve i v prípade, ak ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná alebo sa už nepoužíva – s odkazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/149/2020 zo dňa 24.08.2022. Nečinnosť spotrebiteľa v otázke modifikácie dojednaných zmluvných podmienok nemôže svojou intenzitou spôsobiť, aby bolo následné uplatnenie práv spotrebiteľa na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vyhodnotené ako rozporné s dobrými mravmi alebo ako šikanózný výkon práva. Krajský súd ešte v predmetom citovanom rozhodnutí konštatoval, že ani porušením zásad pacta sunt servanda a neminem leadere nemožno konvalidovať porušenie zákonného ustanovenia § 53 OZ zakazujúceho dojednanie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, pokiaľ tieto nie sú individuálne dohodnuté. Zotrvala na argumentácii týkajúcej sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. Ohľadom absencie predpokladov použitých pre výpočet RPMN poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025 a s poukazom na obsah zmluvy mala za to, že v zmluve absentuje tento údaj, pretože v zmluve nie sú výslovne uvedené predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. K nesprávosti údajov o priemernej hodnote RPMN poukázala na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11 Csp/9/2022 zo dňa 06.05.2022. Naďalej tiež zotrvala na tom, že žalovaný nekonal v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ a v kontraktačnom procese žiadnym spôsobom neskúmal jej bonitu, čím hrubo porušil svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou. Ohľadom neprijateľných zmluvných podmienok poukázala jednotlivito na rozhodnutia súdov, ktorými boli totožné alebo obdobné zmluvné podmienky, ako boli ňou špecifikované, určené za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, a to v niektorých prípadoch i priamo v sporoch voči žalovanému. Následne poukázala na literatúru, v zmysle ktorej, ak už súd rozhodol o neprijateľnosti danej zmluvnej podmienky, tak nie je potrebné opätovne zdôvodňovať jej neprímeranosť a postačuje poukázať na už právoplatný rozsudok súdu.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 20.03.2025 navrhol uložiť žalobkyňu edičnú a informačnú povinnosť identifikovať existenciu totožného prípadu s rovnakými skutkovými a právnymi okolnosťami a predložiť totožné „formulárové“ námietky žalovaného, ku ktorým sa už súdy mali vyjadriť. Namietal, že z jeho strany totiž nejde o formulárové námietky a v každom a jednom prípade individuálne posudzuje špecifické skutkové a právne okolnosti. K predpokladom použitým na výpočet RPMN uviedol, že sú v zmluve riadne a zrozumiteľne uvedené v čl. 2, pričom v čl. 2.3 je explicitne uvedený aj spôsob výpočtu „Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dlžníkovi bude poskytnutý Úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ, ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dlžník/ Spoludlžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dlžníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v ZoÚ.“ SD EÚ nešpecifikoval, ako „inak“ by mali veritelia v zmluve uvádzať predpoklady použité na výpočet RPMN. Záver súdneho dvora považoval za prekvapivý, vágny a v rozpore s textáciou a účelom smernice a zákona, ktoré o konkrétnom spôsobe uvádzania predpokladov RPMN fakticky mlčia. Poukázal na ustálené závery dovolacieho súdu v judikáte R 86/2021, o ktorých sa javí, že SD EÚ nemal vedomosť. Ohľadom priemernej hodnoty RPMN uviedol, že závery rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/9/2022 zo dňa 06.05.2022 sp dlhodobo prekonané závermi rôznych odvolacích súdov, na ktoré už poukazoval žalovaný v svojom vyjadrení k žalobe. K skúmaniu bonity žalobkyne žalovaný uviedol, že si overil príjem žalobkyne v podobe starobného dôchodku z externého nezávislého zdroja (dáta dopytu zo Sociálnej poisťovne) a akceptoval jej príjem 273 EUR (95 % z výšky deklarovaného dôchodku). Žalovaný mal kompletne informácie o úverových záväzkoch žalobkyne zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Žalobkyňa uviedla rodinný stav rozvedená a počet vyživovaných detí 0. Opätovne poukázal na § 7 ods. 24 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. Dodal, že predmetný refinančný úver bol predčasne zosplatnený dňa 23.08.2023 a ku dňu 04.02.2025 je nesplatený zostatok vo výške 2 448,79 EUR. Žalovaný navrhol doplniť dokazovanie dopytom na Národnú banku Slovenska a Ministerstvo financií SR ohľadom predpokladov na výpočet RPMN a priemernej hodnoty RPMN a tiež, aby zaujali stanovisko

k rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025. Mal za to, že žalobkyňa bola dostatočne informovaná o obsahu úverovej dokumentácie, vlastnoručne podpísala i formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorého súčasťou bola i osobitná informácia o RPMN. Navyše prevzatie celej úverovej dokumentácie žalobkyňa vlastnoručne potvrdila. Záverom apeloval na rešpektovanie elementárnych právnych princípov a zásad platiacich i v spotrebiteľských sporoch – neznalosť zákona neospravedlňuje, vedomosť o vlastnom vnútroštátnom spotrebiteľskom práve a skutočnosť, že nedostatky v zmluve sú spotrebiteľovi známe už v čase uzavretia zmluvy, pričom sa predpokladá, že spotrebiteľ zmluvu pred podpísaním čítal a jej eventuálne neprečítanie nemôže byť na jeho prospech.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise (na čl. 8 zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2017, na čl. 11 výpis z účtu č. XXXXXX-XXXXXXXXXX za obdobie od 14.09.2017 do 08.02.2023, na čl. 14 výpis z vybraných transakcií z účtu od dátumu 01.01.2023 do 27.10.2024, na čl. 16 súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úverov veriteľom za druhý štvrťrok 2017, stav ku dňu 30.06.2017, na čl. 19 obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery s účinnosťou od 01.10.2016, na čl. 21 oznámenie o povolení odkladu splátok zo dňa 30.04.2020, na čl. 22 oznámenie o odklade splátok zo dňa 25.02.2020, na čl. 23 oznámenie o odklade splátok zo dňa 17.12.2019, na čl. 24 oznámenie o odklade splátok zo dňa 05.03.2019, a čl. 45 súhrnné informácie o údajoch novoposkytnutých spotrebiteľských úverov bankami a pobočkami zahraničných bánk za druhý štvrťrok 2017, stav ku dňu 30.06.2017, na čl. 49 žiadosť o spotrebiteľský úver, č. žiadosti XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2017, na čl. 51 spotrebiteľská a rozhodcovská zmluva zo dňa 14.09.2017, na čl. 52 formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka zo dňa 14.09.2017, na čl. 53 rubovej strane informácia o RPMN, na čl. 54 zoznam prevzatých dokumentov zo dňa 14.09.2017, na čl. 54 rubovej strane zoznam prevzatých dokumentov zo dňa 14.09.2017, na čl. 55 súhrnná informácia o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, na čl. 55 rubovej strane kópia občianskeho preukazu žalobkyne, na čl. 75 amortizačná tabuľka splátkový kalendár k úverovej zmluve XXXXXXXXXXXX ku dňu 04.02.2025, na čl. 77 dáta dopytu z dátového zdroja SIC zo dňa 14.09.2017, na čl. 78 dáta dopytu z lustrácie v dátovom zdroji EURISC zo dňa 14.09.2017), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán sporu, ako aj obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 14.09.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 500 EUR s dobou splácania 5 rokov. V žiadosti uviedla, že je rozvedená, býva v prenájme, je starobnou dôchodkyňou, nemá žiadne vyživované deti a jej čistý mesačný príjem zo zamestnania/ podnikania je 0 EUR, avšak má iný príjem a dôchodok vo výške 273 EUR. V žiadosti ďalej uviedla, že má mesačné splátky iných úverov a pôžičiek 0 EUR a zrážky 0 EUR.

7. Z lustrácií v dátovom zdroji SIC vyplýva, že žalovaný si overoval príjem žalobkyne dňa 14.09.2017 o 15.31 hod. s výsledkom, že žalobkyňa nebola zamestnaná a žalovanému sa podarilo overiť, že žalobkyňa je poberateľom dôchodku aspoň vo výške 259 EUR. Z lustrácie v dátovom zdroji EURISC vyplýva, že žalovaný si overoval úverové zaťaženie žalobkyne dňa 14.09.2017 o 15.31 hod. s výsledkom, že žalobkyňa mala 4 existujúce úvery s celkovou zostatkovou hodnotou 6 947 EUR (a zostatkom istín s príslušenstvom vo výške 9 462 EUR), ktoré splácala splátkami úhrne vo výške 128 EUR (48 EUR + 12 EUR + 14 EUR + 54 EUR)

8. Následne strany sporu dňa 14.09.2017 uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyni účelový úver určený na refinancovanie v zmysle podmienok uvedených v bode 2.2 zmluvy, a to: výška úveru 7 200 EUR, počet mesačných splátok 72, výška mesačnej úhrady 135,64 EUR, dátum konečnej splatnosti úveru 25.09.2023, fixná úroková sadzba 10,50 % ročne, RPMN 11,10 % ročne, odplata za poskytnutie úveru 10,50 % ročne, priemerná RPMN na trhu 9,08 % ročne, celková čiastka úveru 9 765,62 EUR, najvyššia prípustná výška odplaty 18,16 % ročne, dátum prvej mesačnej splátky 20.10.2017, splatnosť splátok vždy k 25. dňu v mesiaci. Čo sa týka doby trvania zmluvy, bola uzavretá na dobu určitú do splatenia všetkých záväzkov zo zmluvy, pričom v prípade splácania úveru v zmysle tohto bodu 2.2 zanikne záväzkov zo zmluvy v deň termínu konečnej splatnosti úveru.

9. Poskytnutým úverom mali byť splatené nasledovné úvery: Lepšia splátka u žalovaného v zostatku 2 889,63 EUR, spotrebný úver v Consumer Finance Holdnig – Quatro, Triangel v zostatku 2 738 EUR,

Dobrá pôžička u žalovaného v zostatku 836,11 EUR a Dobrá pôžička u žalovaného v zostatku 434,10 EUR; t.j. na splatenie celkovo úverov v úhrnnom zostatku 6 942,84 EUR.

10. Žalobkyňa dňa 14.09.2017 čerpala úver v plnom rozsahu 7 200 EUR. Keďže žalobkyňa nesplácala úver riadne a včas tak bol úver predčasne zosplatnený dňa 23.08.2023, pričom žalovaný vyčíslil zostatok úveru ku dňu 04.02.2025 vo výške 2 448,79 EUR. Z výpisu z účtu (č.l. 11 až 13 spisu) vyplýva, že žalobkyňa uhradila do zosplatnenia úveru celkom 7 730,64 EUR, pričom okrem iných (predchádzajúcich) úhrad realizovala i úhrady po 168 EUR dňa 12.10.2022, 02.11.2022, 15.12.2022 a 16.01.2023. Z výpisu vybraných transakcií (č.l. 14 a 15 spisu) vyplýva, že žalobkyňa po predčasnom zosplatnení úveru uhradila žalovanému dňa 24.02.2023 sumu 40 EUR, dňa 28.03.2023 sumu 40 EUR, dňa 28.04.2023 sumu 40 EUR, dňa 30.05.2023 sumu 40 EUR, dňa 03.07.2023 sumu 40 EUR, dňa 02.08.2023 sumu 40 EUR, dňa 31.08.2023 sumu 40 EUR, dňa 28.09.2023 sumu 40 EUR, dňa 25.10.2023 sumu 40 EUR, dňa 27.11.2023 sumu 40 EUR, dňa 28.12.2023 sumu 40 EUR, dňa 26.01.2024 sumu 40 EUR, dňa 26.02.2024 sumu 40 EUR, dňa 21.03.2024 sumu 40 EUR, dňa 17.04.2024 sumu 40 EUR, dňa 16.05.2024 sumu 40 EUR, dňa 27.06.2024 sumu 38 EUR, dňa 31.07.2024 sumu 40 EUR, dňa 04.09.2024 sumu 40 EUR, dňa 19.09.2024 sumu 40 EUR; t.j. spolu za obdobie od 24.02.2023 do 19.09.2024 úhrne sumu 798 EUR. Celkovo tak žalobkyňa za účelom splatenia úveru žalovanému zaplatila už sumu 8 528,64 EUR.

11. V Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2017 sa okrem iných nachádzajú aj nasledovné zmluvné podmienky:

- v časti [4] Práva a povinnosti zmluvných strán v bode 4.5 v znení:

„Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si môže započítať svoje pohľadávky zo ZoÚ voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek Účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek Účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoÚ súhlasí.“

- v časti [6] Záverečné ustanovenia v bode 6.4 v znení:

„Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté), b) poplatky podľa ZoÚ, c) úrok z omeškania, d) zmluvný úrok z Úveru, e) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“, kde je vytlačeným krížikom vyznačené okienko „ÁNO“ a je prázdne okienko „NIE“.

12. V Obchodných podmienkach pre spotrebiteľské úvery účinných od 01.10.2016, na ktoré odkazuje zmluva v bode 6. 3, sa okrem iných nachádzajú aj nasledovné zmluvné podmienky:

- v časti III. Čerpanie a splácanie úveru, bod 3.7, v znení:

„Dlžník/Spoludlžník sa zaväzuje, že bez zbytočného odkladu oznámi Banke akékoľvek zmeny, ktoré boli rozhodné pre poskytnutie Úveru vrátane informácií a okolností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na schopnosť Dlžníka a/alebo Spoludlžníka splácať záväzok vyplývajúci zo ZoÚ, najmä to, že bolo začaté súdne, rozhodcovské, konkurzné, reštrukturalizačné, exekučné alebo iné konanie voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi.“

- v časti IV. Identifikácia a konanie Dlžníka, bod 4.7, v znení:

„Dlžník je povinný pri uzatvorení ZoÚ, ako aj počas trvania záväzkového vzťahu bezodkladne písomne oznámiť Banke skutočnosti, ktoré by spôsobili, že by bol považovaný za osobu s osobitným vzťahom k Banke podľa zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“). Dlžník prostredníctvom príslušnej ZoÚ alebo osobitným vyhlásením vyhlasuje, ak neuvedie písomne inak, že nie je osobou s osobitným vzťahom k Banke podľa § 35 Zákona o bankách a zároveň potvrdzuje, že berie na vedomie povinnosť poskytnúť Banke všetky informácie na preverenie tejto skutočnosti. V prípade nepravdivosti tohto vyhlásenia Dlžník si je vedomý, že celá dlžná suma poskytnutého Úveru spolu s jeho príslušenstvom sa stáva okamžite splatnou ku dňu, keď sa Banka dozvedela o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“

13. Zistený skutkový stav súd právne posúdil nasledujúco:

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

16. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. Podľa § 2 písm. a), b) a d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,5a)

b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

21. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

22. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

23. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet

sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí byť v záhlaví zreteľne označená názvom zmluvy, ktorý obsahuje slová „spotrebiteľský úver“ v príslušnom gramatickom tvare.

25. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa})
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

26. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

27. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 11 ods. 4 aktuálne účinného zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch poskytovaných spotrebiteľom spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

29. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 14.09.2017 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 14.09.2017 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

31. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

32. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.06.2024 ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

33. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

34. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

36. Podľa § 298 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

37. Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

38. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

39. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

40. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

41. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný a vyplýva aj zo samotného znenia zmluvy a povahy zmluvných strán) a žalobkyňa úver v plnom rozsahu čerpana a následne úver predčasne splatila. Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporu sporný, sporné bolo skôr právne posúdenie, či sa má poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v dôsledku absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, eventuálne pre hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ a či následne v dôsledku plnenia žalobkyne za účelom splatenia úveru nedošlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného na úkor žalobkyne. Taktiež medzi stranami sporu bolo sporné právne posúdenie, či žalobkyňou špecifikované zmluvné podmienky predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky v rámci spotrebiteľskej zmluvy.

43. Prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd odvodil od § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku a aktuálne účinného § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

44. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že na predmetný úver dopadá sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ minimálne z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ – uvedenia všetkých predpokladov potrebných pre výpočet RPMN. Nie je pravdivé tvrdenie, že by všetky tieto predpoklady potrebné pre výpočet RPMN boli prehľadným spôsobom uvedené v bode 2.2 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka zo dňa 14.09.2017. V predmetnom bode sa síce uvádzajú základné parametre úveru, avšak je zrejmé, že tieto údaje nepredstavujú jednoznačné a zrozumiteľne podané informácie o predpokladoch pre výpočet RPMN, ktoré z týchto údajov presne to sú. V bode 2.2 zmluvy sa nachádza tiež posledný odstavec začínajúci označením „Predpoklady výpočtu RPMN“, v ktorom sa uvádza, že RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o úvere zostane platná dohodnutý čas a dlžník a banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve, pričom na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady dlžníka spojené so zmluvou o úvere s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených zmluvou o úvere. Uvedené však predstavuje len všeobecné rámcové okolnosti používané pri výpočte RPMN a nepredstavuje konkrétne vyjadrené predpoklady pre výpočet RPMN. K totožnému záveru dospel i Krajský súd v Prešove v obdobnom prípade – viď rozsudok sp. zn. 1CoCsp/18/2023 zo dňa 27.02.2025.

45. Súd poukazuje i na závery rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025, z ktorého vyplýva (v zmysle vyššie uvedeného), že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Hoci článok 2.2 obsahuje základné parametre úveru a všeobecný opisný rámec pre výpočet RPMN, nemožno tieto údaje stotožniť so všetkými predpokladmi potrebnými na výpočet RPMN.

46. Už i absencia jednej obligatórnej náležitosti má následky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, a tak sa súd z dôvodu hospodárnosti a efektívnosti konania už ďalej nezaoberal ďalšími prípadnými dôvodmi bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru spočívajúcimi v absencii obligatórnych údajov.

47. Za nevyhnutné súd ale ešte považuje uviesť, že vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalovaný tiež hrubo porušil povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať schopnosť žalobkyne splácať úver, čo má rovnako za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (v zmysle § 11

ods. 2 ZoSÚ). Totižto žalovaný absolútne nevysvetlil, ako posúdil bonitu žalobkyne a schopnosť splácať úver. Hoci žalovaný správne poukazuje na § 7 ods. 24 ZoSÚ, v uvedenom ustanovení sa nevyklučuje celkovo skúmanie bonity spotrebiteľa – teda že by veriteľ nemal byť povinný skúmať bonitu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ a ostatných príslušných odsekov daného paragrafu. Navyše z kontraktačného procesu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa požiadala o úver 500 EUR, nežiadala refinančný úver. Možno sa len domnievať, že práve z dôvodu nedostatočnej bonity žalobkyne jej bol ponúknutý refinančný úver, kde jej prakticky bola nad rámec vyplácaných úverov poskytnutá istina niečo cez 200 EUR. Žalovaný tvrdil, že si overil príjem žalobkyne vo výške 273 EUR. Z listinných dôkazov však vyplýva, že žalovaný si overil príjem žalobkyne iba vo výške 259 EUR. Následne ale žalovaný žiadnym spôsobom neobjasnil, ako pri tak nízkom overenom príjme dospel k závere o bonite žalobkyne a možnosti zvýšiť jej úverové zaťaženie a mesačné splátky úverov (z 128 EUR na 135,64 EUR). Žalovaný tvrdil, že žalobkyňa v žiadosti o úver, že má „zrážky, výživné a iné výdavky“ vo výške 0 EUR, čo však nie je pravdou, pretože v žiadosti sa uvádza iba položka „počet vyživovaných detí“ a „zrážky“, kde uviedla nulu. Nikde sa však neuvádzajú iné výdavky. Zo žiadosti pritom vyplýva, že žalobkyňa bývala v prenajatom byte. Už i pri najnižších možných výdavkoch (na úrovni životného minima), je na prvý pohľad jasné, že nemohla byť schopná hradiť zo svojho príjmu splátky úveru (overený príjem 259 EUR mínus životné minimum 199,48 EUR sa rovná 59,52 EUR, čo nepredstavuje ani polovicu mesačnej splátky úveru). Cieľom zákonodarcu pri uložení uvedenej povinnosti veriteľa bolo zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru). Spôsob, akým žalobca pristúpil k skúmaniu schopnosti žalobkyne splácať úver v danom prípade nemožno hodnotiť inak ako formálny (t.j. že formálne žalovaný realizoval dopyty do príslušných registrov, avšak absolútne nerefletoval na výsledky týchto lustrácií).

48. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na citovanú právnu úpravu (§ 11 ods. 1 písm. b), § 11 ods. 2 a 4 ZoSÚ) súd prvým výrokom určil, že úver poskytnutý na základe dotknutej zmluvy sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

49. Vo svetle záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa súd ďalej zaoberal tým, či je dôvodná žaloba žalobkyne v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z nesporných skutkových tvrdení žalobkyne vyplynulo, že žalobkyňa čerpala úver vo výške 7 200 EUR a doposiaľ uhradila sumu 8 528,64 EUR. Keďže s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému iba sumu vo výške rovnajúcej sa poskytnutým finančným prostriedkom z úveru, žalobkyňa preplatila úver (jeho istinu predstavujúcu poskytnuté finančné prostriedky) o sumu 1 328,64 EUR, čo v konečnom dôsledku predstavuje rozsah jej plnenia v prospech žalovaného bez právneho dôvodu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na citovaný § 451 Občianskeho zákonníka tak súd druhým výrokom zaviazal žalovaného vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 1 328,64 EUR, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,40 % ročne zo sumy 1 328,64 EUR od 30.01.2025 (od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému) do zaplatenia. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 28.01.2025, dňa 29.01.2025 ešte mohol dobrovoľne plniť a dňom 30.01.2025 sa dostal do omeškania s vydaním bezdôvodného obohatenia. Sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola ku dňu omeškania žalovaného vo výške 8,4 % ročne (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom táto základná úroková sadzba ECB bola k prvému dňu omeškania vo výške 3,40 %).

50. Následne súd pristúpil ku skúmaniu jednotlivých žalobkyňou špecifikovaných zmluvných podmienok dotknutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

51. Prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd vyvodil z § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku v spojení s § 298 Civilného sporového poriadku, ako aj v spojení s

§§ 53 a 53a Občianskeho zákonníka a podporne i § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. v záujme zabezpečenia zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024, ktorý v ust. § 3 ods. 3 a 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva, pričom má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018), ale i ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ, ktoré umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa neplatnosti zmluvy, a teda prípadne i časti zmluvy – konkrétne neprijateľných zmluvných dojednaní.

52. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“

53. Pokiaľ žalovaný namietal, že napadnuté zmluvné podmienky neboli voči žalobcovi uplatnené, súd považuje za nevyhnutné uviesť, že právne posúdenie je zamerané na objektívne posúdenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo vzťahu k spotrebiteľovi, teda je v súdnej veci (v konaní o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky) právne bez významu, či dodávateľ zmluvnú podmienku skutočne voči spotrebiteľovi uplatnil.

54. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú predmetu plnenia alebo ceny plnenia alebo či boli dotknuté podmienky individuálne dojednané. Napadnuté ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia.

55. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ), a to ani v prípade zmluvnej podmienky uvedenej v bode

6.4 zmluvy, kde sa síce nachádzajú dve okienka voľby medzi „ÁNO“ a „NIE“, avšak ešte aj tu je táto voľba predtlačená (vytlačená).

56. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

57. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

58. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

59. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny, neuzavretý, výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Súd môže za neprijateľnú zmluvnú podmienku určiť aj inú zmluvnú podmienku, než obsahuje výpočet v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak napĺňa znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter zmluvy možno uzavrieť, že žalobkyňa ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp 19/2021).

60. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

61. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. E., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho

stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

62. Na základe vykonaného dokazovania a citovanej právnej úpravy súd v každom a jednom prípade žalobkyňou špecifikovaných zmluvných podmienok dospel k záveru o naplnení znakov neprijateľnosti v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom v každom a jednom prípade súd zistil, že totožné alebo veľmi obdobné zmluvné podmienky boli už súdmi vyhlásené za neprijateľné podmienky, a to i priamo vo vzťahu k žalovanému (zistené vyhľadáním na webovej stránke <https://www.justice.gov.sk/sudy-a-rozhodnutia/sudy/rozhodnutia>). Súd dospel k záveru, že žalobkyňou špecifikované zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto ich výrokmi III. až VI. určil za neprijateľné zmluvné podmienky.

63. Čo sa týka prvej zmluvnej podmienky (uvedenej v III. výroku tohto rozsudku), týkajúcej sa započítania pohľadávok veriteľa voči pohľadávke spotrebiteľa z ktoréhokoľvek jeho účtu alebo vkladu, táto už bola súdmi určená ako neprijateľná zmluvná podmienka – napríklad rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 34Csp/44/2024 zo dňa 24.10.2024, Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5Csp/35/2024 zo dňa 07.03.2025, či rozhodnutím Okresného súdu Bardejov a sp. zn. 5Csp/4/2021 zo dňa 05.08.2021. Z porovnania s vnútroštátnou úpravou vyplýva, že podľa § 580 OZ (Ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.), že započítanie je možné iba prostredníctvom tzv. započítacieho prejavu. Tým, že uvedená podmienka započítací prejav obchádza a umožňuje iba ex post notifikáciu vo výpise, odkláňa sa od citovanej právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa a takáto zmluvná podmienka je neprijateľná (porov. rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/128/2023 zo dňa 26.02.2024 potvrdený v dotknutej časti rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024). V zmysle dotknutej zmluvnej podmienky si mohol žalovaný započítať svoje pohľadávky zo zmluvy voči pohľadávke žalobkyne z ktoréhokoľvek jej účtu alebo vkladu vedeného bankou (a teda i rôzne poplatky, či úroky), a už iba skutočnosť, že žalovaný takúto možnosť mal bez akejkoľvek súdnej kontroly, spôsobuje to nerovnováhu v zmluvnom vzťahu. Banka je v zmysle dojednania tiež oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť dlžníkovi/spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte dlžníka/spoludlžníka alebo vklade dlžníka/spoludlžníka, s čím dlžník/spoludlžník podpisom zmluvy súhlasí. Takéto ustanovenie hrubo a neprimerane obmedzuje dlžníka, resp. aj spoludlžníka napr. pri realizácii platieb, ktoré môžu byť dôležité z hľadiska jeho existencie, resp. plnenia si zákonných povinností (napr. výživného). Takýmto dojednaním môže banka skutočne existenčne ohroziť dlžníka/spoludlžníka pri rôznych životne dôležitých udalostiach (napr. havarijný stav, prírodná katastrofa, tragédia v rodine a pod.), pričom súd zastáva názor, že pokiaľ by žalovaný spotrebiteľovi náležite objasňoval obsah tohto zmluvného ustanovenia, je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ by s takýmto dojednaním nesúhlasil, nakoľko si ním žalovaný vlastne uzurpuje právo disponovať so všetkými prostriedkami spotrebiteľa resp. zároveň zamedziť akúkoľvek dispozíciu s jeho prostriedkami, a to na započítanie akýchkoľvek platieb, ktoré skutočne nemusia byť dojednané, či zákonné (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 17CoCsp/13/2023 zo dňa 08.02.2024).

64. Zmluvné dojednanie o poradí započítavania platieb najprv na náklady spojené s poistením, následne na poplatky, úrok z omeškania, zmluvný úrok z úveru a až tak na splátku istiny úveru, citované vo výroku IV. tohto rozsudku (resp. v obdobnom znení) už bolo opakovane súdmi vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve – napríklad rozsudkami Okresného súdu Prešov sp. zn. 34Csp/44/2024 zo dňa 24.10.2024, 8Csp/1/2023 z 27.04.2023, 17Csp/96/2022 z 18.08.2023, či 19Csp/19/2022 z 19.09.2023, či Okresného súdu Bardejov sp. zn. SK-5Csp/50/2022 zo dňa 10.05.2024 a sp. zn. 8Csp/3/2021 zo dňa 20.05.2022. Neprijateľnosť danej podmienky predovšetkým spočíva v tom, že umožňuje veriteľovi v priamom rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítať platby spotrebiteľa na iný účel (úroky, poplatky, sankcie), než je prioritné splácanie istiny. Daná podmienka predstavuje odchýlenie sa od úpravy v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa. Súd pritom

nevidí dôvod na odklon od už skoršieho právneho posúdenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky súdmi a plne sa s ním stotožňuje.

65. Zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre spotrebiteľské úvery ukladajúca spotrebiteľovi oznamovaciu povinnosť o zmenách rozhodných pre poskytnutie úveru vrátane informácií a okolností, ktorý by mohli negatívne ovplyvniť jeho schopnosť splácať záväzok zo zmluvy (citovaná v V. výroku rozsudku) bola už taktiež opakovane vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve – napr. rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/41/2024 zo dňa 11.11.2024, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/128/2023-156 zo dňa 26.02.2024 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 9Csp/128/2023-187 zo dňa 27.03.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024. Vsunutie takejto oznamovacej povinnosti medzi iné podmienky upravujúce zmluvný vzťah (ktoré by v rámci obchodných podmienok mali byť skôr technického a doplniaceho charakteru), je podľa názoru súdu neprípustné a neprimerane zaťažujúce spotrebiteľa. Spotrebiteľ pritom nie je schopný dopredu predvídať alebo vyhnúť sa takémuto správaniu alebo takejto skutočnosti, akou je exekučné alebo konkurzné konanie voči nemu týkajúce sa jeho majetku, pričom sa môže jednať o exekučné konanie o úplne minimálnu sumu, ktorá by v žiadnom prípade nemala mať nejaký vplyv na úverový vzťah. Uvedené zmluvné dojednanie je pritom potrebné komplexne posúdiť sa spojiť i s iným dojednaním – a to dojednaním o predčasnom zosplatení úveru, kde v rámci zmluvnej podmienky zakotvenej v obchodných podmienkach v bode 3.5 písm. d) plynie dodávateľovi oprávnenie zosplatiť úver v prípade ak nastala v majetkových pomeroch Dlžníka/Spoludlžníka podstatná zmena, ktorá môže negatívne ohroziť schopnosť splatiť pohľadávku Banky vyplývajúcu zo ZoÚ, či podľa písm. b) uvedeného bodu, ak Dlžník/Spoludlžník porušil ktorékolvek z ustanovení ZoÚ alebo OP (čo sa inak javí tiež ako zjavne neprijateľné zmluvné dojednanie nezohľadňujúce vôbec závažnosť porušenia ustanovení zmluvy a OP).

66. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku VI. týkajúca sa povinnosti informovať o skutočnostiach svedčiacich o existencii osobitného vzťahu k banke taktiež predstavuje už notoricky vyhlasovaný neprijateľnú zmluvnú podmienku nachádzajúcu sa v obdobných spotrebiteľských zmluvách. Obdobné zmluvné podmienky už boli súdmi vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku napríklad rozsudkami Okresného súdu Prešov sp. zn. 34Csp/44/2024 zo dňa 24.10.2024 a Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 5Csp/35/2024 zo dňa 07.03.2025. Podľa názoru súdu je v predmetnom zmluvnom ustanovení značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa založená z dôvodu, že spotrebiteľ je vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej zmluvnej podmienke spočívajúcej v používaní komplikovaných a sofistických termínov („osobitný vzťah“), ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa, a to pod sankciou okamžitého zosplatenia úveru. Na právnom posúdení súdu nemení nič zákonný odkaz na zákon o bankách, pretože existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ z dôvodu svojej nevedomosti netuší, čo má chápať pod termínom osobitný vzťah k banke [pozri v tomto zmysle v súvislosti so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288), rozsudok Mostaza Claro, C 168/05, EU:C:2006:675, bod 28 a citovanú judikatúru, ako aj v súvislosti so smernicou Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú. v. ES L 42, 1987, s. 48; Mim. vyd. 15/001, s. 326), rozsudok Rampion a Godard, C 429/05, EU:C:2007:575, bod 65]. Žalovaný nedôvodne namieťa, že uvedené ustanovenie kopíruje zákonné znenie, nakoľko uvedené zmluvné dojednanie umožňuje banke v prípade zistenia nepravdivosti vyhlásenia spotrebiteľa zosplatiť úver ku dňu, keď sa o nepravdivosti vyhlásenia banka dozvedela. Rovnako súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/74/2022 z 24.10.2022, s ktorého dôvodmi sa v plnom rozsahu stotožňuje a odkazuje na ne, cit.: „68. Zároveň z ods. 1 uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka nemôže vykonávať s osobami, ktoré k nim majú osobitný vzťah obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Banka je povinná pred uzavretím a vykonaním takéhoto obchodu preveriť, či osoba, s ktorou takýto obchod vykonáva k nim nemá osobitný vzťah a táto osoba je povinná poskytnúť banke pravdivé informácie. Banka je povinná pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť v zmluve o nimi poskytnutej záruke alebo vklade sankciou neplatnosti uzavretia tejto zmluvy a v zmluve o úvere sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov.

69. Súd I. inštancie sa stotožňuje s argumentáciou žalobcu o neprijateľnosti uvedeného zmluvného dojednanja, ktoré umožňuje banke kedykoľvek vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade zistenia nepravdivosti údajov o existencii osobitného vzťahu k banke.

70. Uvedené zmluvné dojednanie však odporuje zákonnej úprave § 35 ods. 1 Zákona o bankách, v zmysle ktorého banka, resp. pobočka zahraničnej banky nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nie len toho rizikového. Zároveň v uvedenom zmluvnom dojednaní absentuje akékoľvek vysvetlenie pojmu osobitného vzťahu, z ktorého by bolo zrejmé aj z perspektívy priemerného spotrebiteľa, čo uvedený pojem znamená minimálne odkazom na konkrétne zákonné ustanovenie zákona o bankách, ktoré uvedený pojem upravuje.“

67. Na dôvažok sa žiada dodať, že žalovaným prezentované úvahy o šikanóznom spôsobe výkonu práva žalobkyne neboli v konaní preukázané. Súd vidí zjavný motív žalobkyne podať žalobu práve s ohľadom na to, že sa domnievala, že zmluva, resp. kontrakčný proces mali nedostatky, ktoré spôsobujú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom jej žaloba nebola len nejakou akademickou alebo nedotýkajúcou sa konkrétnych porušení jej spotrebiteľských práv, ale jedným z uplatnených nárokov je dokonca i nárok na plnenie – vydanie bezdôvodného obohatenia. Navyše i sám žalovaný uviedol, že voči žalobkyňe ešte ku dňu 04.02.2025 evidoval dlžnú pohľadávku vo výške 2 448,79 EUR. Každý má právo na súdnu ochranu svojho domnelého práva a žalobkyňa podľa názoru súdu zjavne iba uplatnila svoje právo na súde. Súd nevzhladol žiaden dôvod na vyslovenie, že by v danom prípade malo iniciovanie sporu žalobkyňou šikanózný charakter, alebo bolo v rozpore s dobrými mravmi.

68. Čo sa týka dôkazov, ktoré súd nevykonali, súd nepovažoval za potrebné vykonať dokazovanie dopytom na Národnú banku Slovenska a Ministerstvo financií, nakoľko uvedené dôkazy by neboli spôsobilé zmeniť zistený skutkový stav a privediť tak iný výsledok sporu. Navyše žalovaný žiadal prakticky o vyjadrenia týchto inštitúcií k priemernej hodnote RPMN, či hodnote RPMN, čím sa súd napokon ani nezaoberal, keďže zistil iné dôvody, pre ktoré je nevyhnutné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Výsluch žalobkyne ku kontrakčnému procesu a motívom podania žaloby súd taktiež nepovažoval za nevyhnutné vykonať. Žalobkyňa súdu poskytla svoje tvrdenia o spôsobe vedenia kontrakčného procesu – kde teda zastávala názor, že žalovaný neskúmal jej bonitu, nezisťoval jej výdavky. Predovšetkým listinné dôkazy predložené žalovaným svedčia o rozsahu a spôsobe zisťovania bonity žalovanej.

69. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

70. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

71. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyňa ako plne úspešnej strane v spore priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania pritom bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

-2- 17Csp/5/2025

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.